

Akupunktur i sundhedsvæsenet

Speciallæge i almen medicin Elsebeth Lægaard

Akupunktur efterspørges af patienter, medicinstuderende vil lære om akupunktur, akupunktur benyttes af jordemødre, og interessen for akupunktur er stigende blandt sygeplejersker og fysioterapeuter. Mange læger, især i den primære sektor, udøver akupunktur. Akupunktur er ved at blive en del af det etablerede sundhedsvæsen.

Smertelindring er – ud over lindring af kvalme – fortsat den primære indikation for brugen af akupunktur. Der er i England (maj 2009) udarbejdet kliniske retningslinjer, hvori akupunktur benyttes som smertelindring. Forskningen på området er veldokumenteret. Ifølge *National Institute for Health and Clinical Excellence* er kliniske retningslinjer for behandling af lændesmerter (*early management of persistent non-specific low back pain*): øvelser, manuel terapi og akupunktur ud over egenomsorg og smertelindrende medicin (www.nice.org.uk).

Der er mange undersøgelser om akupunkturs smertelindrende effekt. En dansk undersøgelse, der i 2009 publiceredes både i Danmark og udlandet [1], viser, at brug af traditionel smertelindring kan mindskes ved akupunktur som smertelindrende supplement under fødslen. Akupunktur rummer dog større potentiale end smertelindring, det opleves dagligt i klinikken af de, der udøver akupunktur. Men effekterne heraf er endnu ikke veldokumenterede. Nedenfor anføres nogle eksempler på undersøgelser fra de seneste 1-2 år, der viser noget af bredden inden for brugen af akupunktur.

Resultaterne af en norsk undersøgelse [2] viser, at akupunktur samt egenomsorg kan reducere hedeture,

forbedre søvn m.m. i menopausen sammenlignet med egenomsorg alene. Resultaterne fra en tysk undersøgelse [3] viser, at graviditetsraten ved in vitro-fertilisation kan øges ved brug af akupunktur. En svensk undersøgelse [4] viser mindsket kolik hos spædbørn.

Der er i 2009 også offentliggjort undersøgelser, hvor brugen af akupunktur ikke har vist effekt f.eks. en mindre dansk undersøgelse om igangsættelse af fødsel ved hjælp af akupunktur. Der foregår, især i Kina, omfattende forskning i akupunktur. Søger man i pubmed f.eks. på et akupunkturpunkt som Yintang (EX-HN 3) (**Figur 1**), kommer der 37 referencer hvoraf ca. halvdelen er fra 2007-2009. I disse undersøgelser indgår det anførte punkt i behandling af søvnløshed, demens, depression og allergi.

Der er beskrevet virkning af akupunktur på fire niveauer: lokalt, segmentalt, ekstrasegmentalt og centralt [5]. Muligvis er der også en virkning via bindevævet, det er endnu usikkert [5].

Der er stigende udgifter til medicin inden for sundhedsvæsenet, miljøbelastning i forbindelse med fremstilling af medicin, og når patienterne senere udskiller medicin, og endvidere er der bivirkninger og interaktioner forbundet med indtagelse af medicin. Med akupunktur har vi en behandlingsform, som er billig, klimavenlig, har et meget lavt bivirkningsniveau og tolereres godt af patienterne.

Derfor er det oplagt at satse på, at akupunktur får relevant plads i sundhedsvæsenet. For at akupunktur kan blive benyttet med det potentiale, som behandlingsformen rummer, er der brug for mere dansk forskning og for at få implementeret den forskning fra ind- og udland, der allerede findes på området. Det er Dansk Medicinsk Selskab for Akupunkturs forhåbninger for det næste års tid.

KORRESPONDANCE: Elsebeth Lægaard, Svanholm Alle 2, DK-4050 Skibby.

E-mail: el@svanholm.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

LITTERATUR

1. Borup L, Wurlitzer W, Hedegaard M. Acupuncture as pain relief during delivery: a randomized controlled trial. *Birth* 2009;36:5-12.
2. Borud EK, Alraek T, White A et al. Acupuncture treatment for vasomotor complaints in postmenopausal women. *Menopause* 2008, 22. november (Epub ahead of print).
3. Manheimer E, Zhang G, Udoff L et al. Effects of acupuncture on rates of pregnancy and live birth among women undergoing in vitro fertilisation. *BMJ* 2008;336:545-9.
4. Reinthal M, Andersson S, Gustafsson M et al. Effects of minimal acupuncture in children with infantile colic – a prospective randomised single blind controlled trial. *Acupunct Med* 2008;26:171-82.
5. White A, Cummings M, Filshie J. An introduction to western medical acupuncture. Churchill Livingstone, 2008.

STATUSARTIKEL

Dansk Medicinsk Selskab
for Akupunktur

 FIGUR 1

Punktet EX-HN 3, der også kaldes Yintang. Punktet benyttes bl.a. til beroligelse og mod bihulebetændelse.

